

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 9, Sayı: 60, Ekim 2022, s. 285-308

ISSN: 2149-0821 Doi Number:<http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.64676>

Öğr. Gör. Mehmet DURAK

Kocaeli Üniversitesi, mehmet.durak@kocaeli.edu.tr

Prof. Dr. Duygu PİJİ KÜÇÜK

Marmara Üniversitesi, duygupiji@marmara.edu.tr

KORO ÜYELERİNİN KORO TAKIM ALGILARI İLE DUYGUSAL ZEKALARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Özet

Bu araştırmanın amacı koro üyelerinin, koro takım algısı ile duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek ve bu iki değişkenin cinsiyet, koro performans deneyimi, yaş ve koro deneyimi değişkenlerine göre fark yaratıp yaratmadığını ortaya koymaktır. Araştırmada ilişkiyel tarama modeli kullanılmış, çalışma grubunu Kocaeli Üniversitesi korosu, 100 Ses Ulusal Gençlik korosu, Heripus korosu, Sansev Lazika korosu, Sansev Oda korosu ve Korosa korosunda bulunan altı farklı koronun üyesi olan toplam 150 kişi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu, Koro Takım Algısı Ölçeği ve Duygusal Zekâ Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda koro üyelerinin koro takım algıları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ayrıca koro üyelerinin koro takım algılarının kadınların lehine anlamlı bir şekilde yüksek olduğu, koro performans deneyimine sahip koro üyelerinin lehine anlamlı bir fark yarattığı, daha uzun süreyle koro üyesi olanlar lehine anlamlı fark gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Duygusal zeka ve alt ölçek puanlarının koro performans deneyimine sahip olan koro üyelerinin lehine anlamlı bir farklılık oluşturduğu, ayrıca koro üyelerinin yaş grupları yükseldikçe duygusal zeka puanlarının da yükseldiği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Müzik eğitimi, koro eğitimi, takım algısı, koro takım algısı, duygusal zeka.

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE TEAM PERCEPTIONS AND THE EMOTIONAL INTELLIGENCE OF THE CHOIR MEMBERS

Abstract

The aim of this study is to determine the relationship between chorus team perception and emotional intelligence levels of choir members and to reveal whether these two variables make a difference according to gender, choral performance experience, age and choral experience variables. Relational scanning model was used in the research, and the study group consisted of a total of 150 people who were members of six different choirs in Kocaeli University Choir, 100 Voices National Youth Choir, Heripus choir, Sansev Lazika choir, Sansev Chamber Choir and Korosa Choir. The data of the research were collected with Personal Information Form, Chorus Team Perception Scale and Emotional Intelligence Scale. As a result of the research, it was determined that there is a positive and moderate relationship between the choir members' chorus team perceptions and their emotional intelligence levels. In addition, it was concluded that the chorus team perceptions of the choir members were significantly higher in favor of women, a significant difference was made in favor of the choir members with choir performance experience, and a significant difference in favor of those who were members of the choir for longer period of time. It was determined that emotional intelligence and subscale scores made a significant difference in favor of choir members who have chorus performance experience, and emotional intelligence scores increased as the age groups of choir members increased.

Keywords: Music education, choral education, team perception, choral team perception, emotional intelligence.

GİRİŞ

Yaşadığımız dünyada kim tek başına mesleğini icra edebilir? Belki Leonardo Da Vinci ya da Albert Einstein gibi biri olabilir. Onların muhteşem fikir ve iç görüşleri kısa bir zamanda ortaya çıkabilir. Bu bağlamda geri kalan bireylerin, ortak bir hedefe ulaşması için yeteneklerini, yaratıcılıklarını ve motivasyonlarını bir araya getirerek takım çalışmasını oluşturmaları gereklidir (Maginn, 2004).

Takım, bireylerin belirli bir görevi ortak paylaşımlar içerisinde yönetici ya da liderleriyle bir araya gelerek iş birliğine dayalı becerilerini geliştirdiği bir oluşumdur. Takım çalışması etkiliyse bireyler birbirlerinden öğrenirler, her üyenin kuvvetli yönlerini, farklı deneyimlerini, uzmanlıklarını, yeteneklerini ve bakış açılarını bir araya getirerek takımın yararına kullanabilirler, sorumluluk içinde olurlar ve buldukları ortak pay içerisinde birbirlerine ilham verirler. Bu bağlamda koro iyi bir takımın en önemli örneğidir. Çünkü koro insanların birlikte şarkı söyleyerek oluşturduğu bir topluluktur. Bu sebeple koro, farklı ses gruplarına sahip insanların bir araya gelerek oluşturduğu takım olarak algılanabilir (Çevik, 2019).

Koronun takım olarak algılanması ve takım çalışmasının koro eğitimine uyarlanması, koro performansı açısından olumlu sonuçlar doğurabilmektedir. Cantiller (2020) koro üyelerinin takım ruhuna sahip, disiplinli ve koro şefi ile etkileşimli olduğunu ifade etmiştir. Piji Küçük ve Halvaşi (2019) koro üyelerinin takım algıları ile ilgili yaptıkları çalışmada, takım ruhu, koro ve

şef ilişkisi, olumsuz duygular, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği gibi boyutlarda koro üyelerinin yüksek düzeyde takım algısına sahip olduklarını belirtmişlerdir. Qvick (2014) yaptığı araştırmada üç profesyonel İzlandalı müzisyen grubuna uyguladığı Belbin takım rol teorisi sonuçlarına göre, ekip rolleri ile müzik gruplarının takım çalışması ve grup dinamikleri arasında bir ilişki olduğunu ifade etmiştir. Sevinç (2017) tarafından yapılan, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı 3. sınıf Koro dersinde takım çalışmasına dayalı öğretimin öğrencilerin akademik başarısına etkisinin araştırıldığı çalışmanın sonucunda, deney grubu öğrencilerinin küçük gruplar hâlinde çalışarak ve birbirinin öğrenmesine yardım ederek öğrenmeyi gerçekleştirdikleri, yüz yüze etkileşim sağladıkları, grup üyelerinin birbirlerinin öğrenme sorumluluğunu taşıdıkları, grubun her üyesinin en iyi derecede öğrenebilmesi için üyeler arasında iyi çalışma ilişkisinin olduğu saptanmıştır. Stewart and Lonsdale (2016), koroda şarkı söylemeyi bireysel şarkı söyleme ve bir takım sporu oynamayla karşılaştırdığı çalışmasının sonucunda, koro üyelerinin koroyu, takım sporu oyuncularının takımını düşündüklerinden önemli ve değerli bir sosyal grup olarak gördüklerini bildirmişlerdir. Çalışma disiplini, takım ruhu, sorumluluk ve çaba, duygusal destek, işbirliği, yardımlaşma, takımı değerli görme vb. boyutların duygusal zeka ile de ilişkisi olduğu düşünüldüğünde, takım algısının koro üyelerinin koroya yaklaşımı üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada da koro üyelerinin koro takım algısı ile duygusal zekaları arasındaki ilişkiye odaklanılmıştır.

İnsanlığın varoluşu kadar eski olan iletişim gerek sosyal ilişkileri sürdürebilme açısından gerekse müziksel melodileri sesle ifade edebilme açısından her alanda karşımıza çıkmaktadır. Bu sebeple iletişim, insanların karşılıklı etkileşim içerisinde olabildiğini ve kendisini ifade edebilmesini sağlayan sesin kullanımını etkilemiştir. İnsanların ilkel kavimlerden beri yaptıkları ayinler ve törenler gibi toplumsal faaliyetleri, yaşadıkları duygu ve düşünceleri seslere işlemelerini sağlamış bu da ilk koro kültürünün oluşumunu göstermiştir (Uçan, 2018; Gökçe, 2010; Kaplan, 2005).

Koro müziği, farklı bakış açılarına sahip olan bireylerin belirli bir amaç için bir araya gelerek, doğru ve temiz seslerle duygu ve düşüncelerini toplu ifade etme sanatı olarak tanımlanabilir (Çevik 2019; Alpuğan 2010). Başka bir ifadeyle koro müziği, şarkı söylemek için en yaygın müzik etkinliklerinden biridir ve koro şefleri tek sesli ya da çok sesli akla gelebilecek çoğu müzik türünü içeren çeşitli sosyal ortamlar yaratır (Jansson, 2018; Durrant, 2003).

Koro bir birim olarak işlev görür ve birimlerin oluşmasıyla insan bütüne katkıda bulunur. Bütünü oluşturan her birey, grup içerisinde geri kalmamak için birbirleriyle etkileşimli çalışmak zorundadır (Laforet, 2010). Koro bireylere iş birliğine bağlı olarak şarkı söylemeyi, bağlı bulunduğu ses grubunda başkalarının yanlışlarını gidermeye katkıda bulunmayı, kendi eksik yönlerini fark etmeyi, koro içinde yer alan her bireye saygı göstermeyi, bu yolla toplumda demokratik değerlerin gerekliliğini kavramaya ve sanatta ulusal ve uluslararası dünya görüşü geliştirmeye büyük bir katkı sağlar (Apaydın, 2006).

Koroyu oluşturan her bir birey bilgi ve becerilerini gerçek yaşantılar içinde daha fazla duyu organlarını kullanarak edineceğinden, öğrendiklerini kolay hatırlayan, sorumluluk sahibi olan, değer duygusu gelişmiş bilgi ve becerilerini somutlaştırabilen, birbirinden etkilenen ve kendine güveni olan bir birey olacaktır (Yiğit, 2001). Bireylerden oluşan bir grup olarak koro, karmaşık bir organizmadır. Koro üyeleri zor pasajlar veya zamanlama sorunlarını ve hatta notaların perdesi konusunda birbirlerine yardım ederek takım çalışmasını teşvik ederler. Takım ruhu oluştuğunda, bireylerin her konuyu ele almak için şefe danışmak yerine birbirleriyle

konuşup birlikte çözebilecekleri sorunlara işaret etme konusunda daha rahat olurlar (Laforet, 2010).

Bir koro üyesi koro performansı sürecinde müziğin çeşitli ses ve yorumlarını deneyimleyebilir. Koroyu yönetmek ve seyirciye ulaşacak ses ve mesajı birleştirmekten sorumlu olan koro şefinin koroyu yönetme stili çok önemlidir. Koro şefinin yönetme biçimleri cesaret verici, disiplinli ve ilginç olabilir. Bir koro üyesi koro şefinin yönetme stillerinden çok şey öğrenebilir, her yönetme stiline koronun gelişmesine nasıl yardımcı olabileceğini fark edebilir (Cantiller, 2020). Koro şefinin liderliğindeki bir koronun başarısı, grup içinde oluşturulacak bütünlüğe, konsantrasyona ve takım mantığı ile çalışılmasına bağlıdır. Bir koro performansı söz konusu olduğunda, kişilerarası uyumun yoksunluğunda güzel müzik ortaya çıkmayabilir. Bu sebeple takım çalışması olmadan, koro üyelerinin egoları yükselebilir, motivasyonları azalabilir ve kendilerini huzursuz hissedebilirler (Piji Küçük ve Halvaşi 2019; Scheidhauer, 2020). Bu bağlamda, koro üyelerinin koronun amaçlarını bilmesi, birbirlerinin yetenek boyutlarının farkında olması, eksiklerin beraberce giderilmesine ilişkin algısı, başarı ve başarısızlık duygusunu paylaşması, gruptaki üyeler ile şefe karşı güven ve sorumluluk duyması, çalışma isteği, koroda bulunmaktan dolayı mutluluk ve gurur duyması gibi takım algısını ortaya koyan boyutlar koro başarısı açısından önemli görülmektedir (Piji Küçük ve Halvaşi 2019).

Takım, ortak hedefleri, performans amaçları ve yaklaşımlarına ilişkin birbirlerine karşı sorumlulukları doğrultusunda, birbirini tamamlayan becerilere sahip olan kişilerden oluşur (Katzenbach ve Smith, 1998). Başka bir deyişle takım farklı bilgi ve yeteneklere sahip bireylerin önceden belirli hedefler doğrultusunda ortak bir amaç için bir araya getirilmiş bir grup topluluğudur (Taş, 2018).

Takım oluşturmanın genel amacı birbirleriyle etkileşim içinde olan bireylerin bir probleme karşı çözüm odaklı ortak kararlar alarak hedefe ulaşmalarını kolaylaştırır. Özel takım oluşturmanın amaçları ise grup içinde yer alan her bireyin kendine özgü farklılıklarını anlayıp grup içerisinde etkili iletişim sağlamaları, birbirlerine destek vermelerini, takım içerisinde yer alan her bireyin kendi görevinin farkında ve bilincinde olmasını kolaylaştırır (Özkalp ve Kirel, 2021).

Takım içerisinde yer alan her bireyin, bir problem ya da zorlukla karşılaştığında birbirlerinin uzmanlığına, bakış açısına ve yeteneğine saygı duyması, sonucun etkin ve verimli bir şekilde çözülmesine sebep olabilir (Maginn, 2004). Takımda yer alan her bireyin birbirlerine karşı dürüst olması, hedefe yönelik öğrenmeye açık olması, iletişim becerilerini iyi bir derecede kullanabilmesi, iş birliğine dayalı ortak görev yapması, stresi kontrol altına alması ve ekipte yer alan her bireyle empati kurması iyi bir takım üyesinin özelliklerini oluşturur (Baltaş, 2004).

Etkili ve üretken bir takımın oluşturulabilmesi için gerekli özellikler; problem çözme, iletişim, uyum ve öğrenme olarak sıralanabilir. Problem çözme, takım üyelerinin bir sorun karşısında benzersiz fikirler üreterek birlikte hareket etmesi; iletişim, takım üyelerinin karşılıklı etkileşim içerisinde bilgi alışverişi yapan fikirlerini açıkça belirtip arkadaşlarına saygı göstermesi; uyum, takım içerisinde yer alan farklı özelliklere sahip her bireyin birlikte kaliteli ve verimli çalışması; öğrenme, takım içerisinde yer alan her kişinin bilgi ve birikimlerini paylaşarak ortak bir hedefe ulaşması takımın özelliklerini oluşturur (Kapse, t.y.).

Koroda söylenen şarkıların sözlerini dinlemek, müzik cümlesi ile şarkı arasındaki uyumu incelemek ve koro üyesinin kelimelerle kendini nasıl ifade edebileceğini öğrenmesini sağlamak

duygusal zekayla ilişkili olabilir mi? Koroda şarkı söyleyen bir kişi koro üyesi olmasına rağmen koroda her üyenin eşit derece önemli olduğunu ve herkesin bireysel çabasını ortak bir amaç doğrultusunda seyirciye aktarmak için birlikte çalışarak ortaya çıkarmasıyla koro performansının oluştuğunu öğrenebilir. Tüm bu düşüncelerden hareketle kişilikler arasındaki farklılıkları öğrenebilmek, koro üyeleriyle ortak bir duyguyu hissedebilmek ve koro üyelerinin nasıl çalıştıklarını anlayabilmek gibi deneyimler duygusal zekayı oluşturur (Wielick, 2020).

Duygular kalıplaşmış düşüncelerin aksine ne olumlu ne de olumsuzdurlar, genellikle insan enerjisi, dürüstlüğü ve samimiyetin en önemli kaynağı olarak işlev görür. Bu sebeple duygular yaşamsal öneme sahip kalpten gelen hislerle etrafımızda olan kişilere karşı güvenmeyi, birlik olmayı, kalıcı ilişkiler kurmayı sağlar. Peki bireylerin sadece duygulara sahip olması yeterli midir? Bu bağlamda duygusal zeka kendimizin ve başkalarının da duygularını tanıma, saygı gösterme ve güvenmeyle birlikte duyguların enerjisini yaşamın her evresine yansıtarak onlara uygun tepkiler vermemizi sağlar (Tuğrul, 1999; Cooper ve Sawaf 2000).

Goleman (2011)'a göre duygusal zeka bireyin kendini harekete geçirmesi, bir problem karşısında çıkan sorunlara karşın yolunda devam edebilmesi, psikolojik tepkilerini kontrol ederek doyuma ulaşmasını erteleyebilmesi, yaşadığı sıkıntıların düşünmesini engellemesine olanak sağlamaması, karşısındaki kişiyle empati kurabilmesi ve uyum gösterme kapasitesi olarak değerlendirilebilir.

Farkındalık (özbilinç), özdenetim, empati, motivasyon ve sosyal beceri duygusal zekayı oluşturan alt bileşenlerdir. Farkındalık, kişinin olumlu ya da olumsuz bir duyguyu doğru bir şekilde anlamlandırmasını; özdenetim, yoğun stres karşısında karamsarlık, başarısızlık ve bireyin duygusal zayıflığa uğramama sürecini; empati, insanların duygu durumlarına bağlı kalmaksızın toplumda sosyal ilişkileri sürdürmede kendini bireylerin yerine koyabilmesini; motivasyon, hedefleri gerçekleştirmede zorlukları aşarak kendi arzu ve ihtiyaçları doğrultusunda ilerlemelerini; sosyal beceri, başkalarıyla kalıcı ilişkiler kurmasını ve duygularını çevre ile etkileşim sağlayarak yönetmesini sağlar (Goleman, 2000; Çalık, 2021; Cherry, 2022).

Duygusal zeka grup içerisinde işbirlikçi çalışma ortamı yaratan problem çözme becerisidir. Takım üyelerinin duygularının farkında olması ve duygularını kontrol etme yetenekleri, grup içerisinde sorumluluklarını daha iyi yerine getirmelerine ve üretkenliklerini arttırmalarına yardımcı olur (Misra, Biswal ve Samantary, 2018).

Koroda şarkı söylemek doğrudan duygusal zeka ile ilişkili gözükme de, aslında müzik grupları içerisinde yer alan her üyenin bir araya gelerek oluşturduğu takım, müziğin nasıl hissedileceği, şarkının duyguları, beden dilini kullanma ve bunları ortaya çıkarma gibi çok sayıda etken kişinin duygusal zekası ile ilgilidir. Koroda şarkı söylemek takım olarak birlikte hareket etmeye, farklı özelliklere sahip olup ortak noktada birleşmeye, takım ruhunu yaşamaya, insanlarla etkileşim içerisinde olmaya, bireyin kendisini nasıl idare edeceğini ve takım liderliğini öğrenmesine yardımcı olur (Wielick, 2020). Koro içerisinde yer alan her bireyin koro şefiyle bir araya gelerek oluşturduğu uyum, iş birliğine bağlı etkileşim, problem çözme, iletişim, farklılıklara saygı gösterme, ortak hedefe birlikte yönelme, farkındalık, özdenetim, empati ve motivasyon gibi sosyal beceriler duygusal zeka ve takım algısı ile ilişkilendirilebilir. Bununla birlikte koroda en iyi performansı sağlamak için ortak bir amaç doğrultusunda şarkı söylemek, takım algısı ve duygusal zeka açısından önem arz etmektedir. Literatürde duygusal zeka ve takım algısının ilişkisini ortaya koyan araştırmalar mevcuttur. Gujral ve Ahuja (2011) tarafından

yapılan araştırmada duygusal zekanın takım performansını geliştirmede önemli olduğu, takım çalışmasının performansı arttırdığı ve duygusal zeka ile takım çalışması arasında pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır. Korolarda şarkı söyleyen ya da müzik gruplarında çalan ergenlerle bunları yapmayan ergenlerin sosyo-duygusal profillerini karşılaştırıldığı araştırmada, koro, bando gibi bir müzik topluluğuna ait olmanın sosyo-duygusal yeterliliklerin gelişimi, duygusal farkındalık, duygu düzenleme, özerklik ve sosyal yeterlilikler gibi birçok becerinin gelişimi ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Ros-Morente, Oriola-Requena, Gustems-Canicer ve Filella Guiu, 2019). Deveci (2015) tarafından yapılan araştırmada, üniversite birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zekaları ile takım çalışması memnuniyet düzeyleri arasında olumlu yönde yüksek düzeyde bir ilişki olduğu, yüksek duygusal zekaya sahip öğrencilerin yüksek takım çalışması memnuniyetine sahip olduğu saptanmıştır. Acaray, Günsel ve Yaşar (2019)'ın yaptığı araştırmada en az bir takım çalışmasına katılmış kamu kuruluşlarında görev yapan yönetici ve uzmanların duygusal zekaları ile takım rolleri arasında pozitif ve anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Koro üyelerinin takım algısı ile duygusal zekalarının birbirleriyle olası ilişkilerinin araştırıldığı bir çalışmanın olmaması nedeniyle, bu çalışmandan elde edilecek sonuçların literatüre katkı sağlayacağı umulmaktadır. Bu düşüncelerden hareketle bu çalışmada, koro üyelerinin koro takım algıları ile duygusal zekaları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç çerçevesinde koro üyelerinin yaş, cinsiyet, koro deneyimi, koro performans deneyimi değişkenleri ile koro takım algısı ve duygusal zeka düzeyleri arasındaki farkların ortaya konması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel teknikler sunulmaktadır.

Araştırma modeli

Bu araştırmada nicel araştırama yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. İlişkisel tarama modelleri ise, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2006). Buna göre araştırmada koro üyelerinin, koro takım algısı ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığının ve bu iki değişkenin cinsiyet, yaş, koro performans deneyimi ve koro deneyimi değişkenleri açısından fark yaratıp yaratmadığının belirlenmesine yönelik olarak ilişkisel tarama modeli tercih edilmiştir.

Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Kocaeli Üniversitesi korusu, 100 Ses Ulusal Gençlik korusu, Heripus korusu, Sansev Lazika korusu, Sansev Oda korusu ve Korosa korosunun üyesi olan toplam 150 kişi oluşturmuştur. Araştırmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme yöntemi araştırmanın kapsam alanı içinde bulunan öğeler veya kişilerden kolay ulaşılabilir olması ve uygunluk açısından değerlendirilerek örneklemin oluşturulması sağlanır (Oral ve Çoban 2020). Çalışma grubunun cinsiyet, koro performans deneyimi, yaş, koro deneyimi ve üyesi buldukları koro dağılımları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1: Çalışma Grubunun Cinsiyet, Yaş, Koro Performans Deneyimi, Koro Deneyimi ve Üyesi Buldukları Korolara Göre Dağılımları

Cinsiyet	f	%
Kadın	76	50.7
Erkek	74	49.3
Toplam	150	100
Koro performans deneyimi	f	%
Evet	124	82.7
Hayır	26	17.3
Toplam	150	150
Yaş	f	%
18-25 yaş arası	65	43.3
26-40 yaş arası	49	32.7
41 yaş ve üstü	36	24.0
Toplam	150	100
Koro deneyimi	f	%
1-3 yıl arası	44	29.3
4-6 yıl arası	41	27.3
7-10 yıl arası	35	23.3
11 yıl ve üstü	30	20.0
Toplam	150	100
Üyesi Buldukları Korolar	f	%
Kocaeli Üniversitesi korusu	50	33.3
100 Ses Ulusal Gençlik korusu	29	19.3
Heripus	18	12.0
Sansev Lazika korusu	20	13.3
Sansev Oda korusu	18	12.0
Korosa korusu	15	10.0
Toplam	150	100

Tablo 1’de görüldüğü gibi, çalışma grubunun %50.7’si kadın, %49.3’ü ise erkek koro üyelerinden oluşmuştur. Koro üyelerinin 82.7’sinin koro performans deneyimine sahip olduğu, %17.3’ünün olmadığı görülmektedir. Koro üyelerinin %43.3’ü 18-25 yaş aralığında, %32.7’si 26-40 yaş aralığında, %24’ü ise 41 ve üstü yaş aralığında bulunmaktadır. Çalışma grubunun %29.3’ünün 1-3 yıl arası koro deneyimine, 27.3’ünün 4-6 yıl arası koro deneyimine, 23.3’ünün 7-10 yıl arası koro deneyimine, %20’sinin 11 yıl ve üstü koro deneyimine sahip olduğu görülmektedir. Çalışma grubunu oluşturan koro üyelerinin %33.3’ü Kocaeli Üniversitesi korosuna, %19.3’ü 100 Ses Ulusal Gençlik korosuna, %12’si Heripus korosuna, %13.3’ü Sansev Lazika korosuna, %12’si Sansev Oda korosuna ve %10’u Korosa korosuna devam etmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın bağımsız değişkenlerle ilgili verileri Kişisel Bilgi Formu ile, bağımlı değişkeni ilgili verileri ise Koro Takım Algısı Ölçeği ve Duygusal Zeka Ölçeği ile toplanmıştır.

Araştırmada kullanılan ve araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu, koro üyelerinin cinsiyet, koro performans deneyimi, yaş ve koro deneyimi olmak üzere toplam dört sorudan oluşmaktadır.

Koro Takım Algısı Ölçeği (KTAÖ)

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan Koro Takım Algısı Ölçeği Piji Küçük (2020) tarafından geliştirilmiştir. Bu ölçeğin maddeleri Atılgan, Demirtaş, Bilgin Aksu ve Silman (2010) tarafından geliştirilen Takım Algısı Ölçeği’nden yararlanılarak hazırlanmıştır. İlk olarak denemelik 54 maddeden oluşan ölçek 332 koro üyesine uygulanmıştır. Ölçek için yapılan

KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem uygunluğu testi sonucu, KMO değeri .93 olarak saptanmıştır. Ölçeğin maddelerine yönelik olarak faktör analizi için Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis) uygulanmış ve faktörler Varimax rotasyon işlemi ile elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucu, ölçeğin 34 madde ve 5 faktörden oluştuğu saptanmış, toplam varyansı açıklama oranı %56,36 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için yapılan içtutarlılık analizleri sonucu Cronbach alpha katsayısı .93 olarak bulunmuştur. Birinci alt ölçek Takım Ruhı (1,2,3,6,13,14,18,24,28,34) 10 maddeyi içermektedir ve hesaplanan Cronbach alpha katsayısı .90 olarak bulunmuştur. İkinci alt ölçek Koro ve Şef İlişkisi (5,9,11,15,20,23,26,29,32) 9 maddeden oluşmaktadır ve hesaplanan Cronbach alpha katsayısı .89'dur. Üçüncü alt ölçek Olumsuz Duygular (4,8,16,19,22,25,30) 7 maddeyi içermektedir ve Cronbach alpha katsayısı .78'dir. Dördüncü alt ölçek Sorumluluk ve Çaba (10,12,17,33) 4 maddeden oluşmaktadır ve hesaplanan Cronbach alpha katsayısı .79'dur (7,21,27,31). 4 maddeden oluşan beşinci alt ölçek Duygusal Destek ve İşbirliği'nin Cronbach alpha katsayısı .77'dir. Koro Takım Algısı ölçeği dört dereceli bir ölçektir, puanlama 1 ve 4 arasındadır. Puanlama "tamamen katılmıyorum" (1 puan), "katılmıyorum" (2 puan), "katılıyorum" (3 puan), "tamamen katılıyorum" (4 puan) şeklindeki cevaplara göre yapılmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 136, en düşük puan ise 34'tür. Koro Takım Algısı Ölçeği'nden alınan yüksek puanlar, cevaplayıcıların yüksek koro takım algısına sahip olduklarını ifade etmektedir (Piji Küçük 2020).

Bu araştırmada çalışma grubu üzerinden ölçeğin güvenilirliği için hesaplanan iç tutarlılık analizleri sonucu toplam ölçeğin Cronbach alpha katsayısı .73, Takım Ruhı alt ölçeğinin Cronbach alpha katsayısı .83, Koro ve Şef İlişkisi alt ölçeğinin Cronbach alpha katsayısı .81, Olumsuz Duygular alt ölçeğinin Cronbach alpha katsayısı .82, Sorumluluk ve Çaba alt ölçeğinin Cronbach alpha katsayısı .73, Duygusal Destek ve İşbirliği alt ölçeğinin Cronbach alpha katsayısı .72 olarak bulunmuştur.

Duygusal Zeka Ölçeği

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı Lee ve Kwak (2012) tarafından geliştirilen, Kayıhan ve Arslan (2016) tarafından Türkçeye uyarlanan "Duygusal Zekâ Ölçeği"dir. Ölçek; "Duygusal Tanıma", "Duygusal Kolaylaştırma", "Duygusal Düzenleme" olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte 5'li likert derecelendirilmesine göre 20 madde bulunmaktadır. Ölçeğin puanlanmasında 1-5 arasındaki rakamlardan biri işaretlenerek yanıtlanmaktadır. Her sorunun karşısında bulunan; (1) Hiç katılmıyorum (2) Katılmıyorum (3) Kararsızım (4) Katılıyorum ve (5) Kesinlikle katılıyorum anlamına gelmektedir. Birinci alt ölçek Duygusal Tanıma 6 maddeden (1,2,3,4,5,6); ikinci alt ölçek Duygusal Kolaylaştırma 6 maddeden (7,8,9,10,11,12); üçüncü alt ölçek Duygusal Düzenleme 8 maddeden (13,14,15,16,17,18,19,20) oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20 ve en yüksek puan ise 100'dür. Ölçeği Türkçeye uyarlayan araştırmacılar, Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısının ölçeğin alt boyutları için .72 (duygusal tanıma), .71 (duygusal kolaylaştırma) ve .76 (duygusal düzenleme); ölçeğin tamamı için ise 0.83 şeklinde olduğunu ifade etmişlerdir (Kayıhan ve Arslan 2016).

Bu araştırmada çalışma grubu üzerinden ölçeğin güvenilirliği için hesaplanan iç tutarlılık analizleri sonucu toplam ölçeğin Cronbach alpha katsayısı .88, Duygusal Tanıma alt ölçeğinin .75, Duygusal Kolaylaştırma alt ölçeğinin .71 ve Duygusal Düzenleme alt ölçeğinin .83, şeklinde olduğu belirlenmiştir.

Araştırmacılar tarafından veri toplama aracı olarak kullanılan Koro Takım Algısı ve Duygusal Zeka Ölçeği'nin çalışma grubuna uygulanmasına yönelik, Kocaeli Üniversitesi Korosu, 100 Ses Ulusal Gençlik Korosu, Heripus, Sansev, Lazika Korosu, Sansev Oda Korosu ve Korosa korosundan gerekli izinler alınmıştır. İzinlerin alınmasından sonra, koro şefleriyle görüşmeler yapılarak uygun gün ve saatlerde veri toplama araçları koro üyelerine uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan kişisel bilgilerin analizi için frekans (f) ve yüzde (%) değerleri bulunmuştur. Verilerin çözümlenmesine geçilmeden önce toplanan verilerin normallik testleri incelenmiştir. Koro Takım Algısı Ölçeğinin çarpıklık (skewness) değeri-.585, basıklık (kurtosis) değeri-.423 olarak, Duygusal Zeka Ölçeğinin çarpıklık (skewness) değeri-.417, basıklık (kurtosis) değeri ise .478 olarak hesaplanmıştır. Bu değerlerin -1 ile +1 arasında olması verilerin normal dağılım sergilediğini göstermektedir (Büyüköztürk 2017). Bu sebeple verilerin analizinde parametrik testler tercih edilmiştir. Koro üyelerinin koro takım algıları ve duygusal zekalarının cinsiyet ve koro performans deneyimi değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesine yönelik olarak İlişkisiz Grup t Testi yapılmıştır. İlişkisiz grup t Testi, iki ilişkisiz örneklem ortalamaları arasındaki farkın manidar olup olmadığını test etmek için kullanılır (Büyüköztürk 2017). Koro üyelerinin yaş ve koro deneyimi değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığının belirlenmesine yönelik olarak Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) bağımsız üç veya daha fazla örneklem ortalaması arasındaki farkın sıfırdan anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını test etmek üzere uygulanır (Bayram 2004). Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için tamamlayıcı post-hoc analiz yöntemlerine geçilmiştir. Post-hoc analiz yöntemlerinden önce varyansların homojen olup olmadığını belirlenmesi için Levene testi yapılmış, grupların homojen olduğu durumlarda LSD, homojen olmadığı durumlarda Games-Howell tamamlayıcı post-hoc analiz yöntemlerine geçilmiştir. Koro üyelerinin koro takım algıları ile duygusal zekaları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Pearson Korelasyon Analizi, iki değişken arasındaki ilişkinin miktarını bulup yorumlamak için kullanılır (Büyüköztürk 2017).

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda yapılan analizler sonucu elde edilen bulgular sunulmuştur.

Koro üyelerinin koro takım algısı puanları ve alt ölçek puanlarına ilişkin tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2. Koro Üyelerinin Koro Takım Algısı ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı Değerleri

Koro Takım Algısı Genel Ölçek ve Alt Ölçek Puanları	n	En az	En çok	x	ss
Koro Üyelerinin Takım Algısı Toplam Puanları		83	126	108.68	8.71
Takım Ruhu Alt Ölçeği Toplam Puanları		25	40	35.20	3.85
Koro ve Şef İlişkisi Alt Ölçeği Toplam Puanları	150	17	36	29.98	4.52
Olumsuz Duygular Alt Ölçeği Toplam Puanları		7	27	14.81	4.94
Sorumluluk ve Çaba Alt Ölçeği Toplam Puanları		6	16	13.09	2.40
Duygusal Destek ve İşbirliği Alt Ölçeği Toplam Puanları		6	16	12.71	2.50

Tablo 2'de görüldüğü gibi, koro üyelerinin Koro Takım Algısı Ölçeği'nden aldıkları en yüksek puan 126, en düşük puan ise 83'dir. Koro üyelerinin takım algısı puan ortalamaları

108.68'dir. Koro üyelerinin genel ölçek puan ortalamaları iyi düzeyde takım algısına sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Koro üyelerinin beş alt ölçekten aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, Takım Ruhu alt ölçeği puan ortalamalarının yüksek düzeyde, Koro ve Şef İlişkisi alt ölçeği puan ortalamalarının iyi düzeyde, Olumsuz Duygular alt ölçeği puan ortalamalarının orta düzeyde, Sorumluluk ve Çaba alt ölçeği puan ortalamalarının yüksek düzeyde, Duygusal Destek ve İş birliği alt ölçeği puan ortalamalarının iyi düzeyde bir takım algısını ifade ettiğini söylemek mümkündür.

Koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ile alt ölçek puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Koro Takım Algısı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	P
Koro Üyelerinin Takım Algısı Toplam Puanı	Kadın	76	109.82	8.30		-1.636	.104
	Erkek	74	107.51	9.02			
Takım Ruhu Puanı	Kadın	76	35.97	3.33		-2.514	.013*
	Erkek	74	34.41	4.19			
Koro ve Şef İlişkisi Puanı	Kadın	76	30.82	3.85		-2.366	.019*
	Erkek	74	29.10	4.99	148		
Olumsuz Duygular Puanı	Kadın	76	14.18	4.52		1.586	.115
	Erkek	74	15.45	5.30			
Sorumluluk ve Çaba Puanı	Kadın	76	13.60	2.24		-2.696	.008**
	Erkek	74	12.56	2.46			
Duygusal Destek ve İşbirliği Puanı	Kadın	76	13.27	2.40		-2.853	.005**
	Erkek	74	12.13	2.49			

*p<.05, **p<.01

Tablo 3'te görüldüğü gibi, koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda, koro üyelerinin Koro Takım Algısı toplam puanları ve Olumsuz Duygular alt ölçeği puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Takım Ruhu, Koro ve Şef İlişkisi, Sorumluluk ve Çaba, Duygusal Destek ve İşbirliği alt ölçeklerinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, kadın koro üyelerinin, erkek koro üyelerine göre genel olarak daha yüksek koro takım algısına sahip oldukları söylenebilir.

Koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ile alt ölçek puanlarının koro performans deneyimine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçları Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Koro Takım Algısı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Koro Performans Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

	Koro Performans Deneyimi	n	x	ss	sd	t	P
Koro Üyelerinin Takım Algısı Toplam Puanı	Evet	124	109.22	8.51			
	Hayır	26	106.11	9.35		1.664	.098
Takım Ruhu Puanı	Evet	124	36.20	3.33			
	Hayır	26	30.42	2.21		8.447	.000*
Koro ve Şef İlişkisi Puanı	Evet	124	31.28	3.46			
	Hayır	26	23.76	3.78	148	9.895	.000*
Olumsuz Duygular Puanı	Evet	124	13.54	3.91			
	Hayır	26	20.88	4.93		-8.299	.000*
Sorumluluk ve Çaba Puanı	Evet	124	13.78	1.84			
	Hayır	26	9.80	2.05		9.801	.000*
Duygusal Destek ve İşbirliği Puanı	Evet	124	13.50	1.69			
	Hayır	26	8.96	2.35		11.517	.000*

*p<.01

Tablo 4'te görüldüğü gibi, koro üyelerinin takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanlarının koro performans deneyimi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda Takım Ruhu, Koro ve Şef İlişkisi, Olumsuz Duygular, Sorumluluk ve Çaba, Duygusal Destek ve İşbirliği alt ölçeklerinin puanlarının, koro performans deneyimine sahip koro üyelerinin lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Koro performans deneyimi değişkenine göre, koro üyelerinin takım algısı toplam puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, koro performans deneyimine sahip olan koro üyelerinin, koro performans deneyimine sahip olmayan koro üyelerine göre birbirlerine daha çok güvendikleri, koro şefleri ile daha çok etkileşimli oldukları, birbirlerine karşı olumsuz duygu (kaygı, korku, stres) daha az yaşadıkları, görev ve sorumluluklarının bilincinde oldukları ve karşılıklı işbirliği içinde oldukları söylenebilir.

Koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ile alt ölçek puanlarının yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Koro Takım Algısı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

	Yaş aralığı	n	x	ss	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p
Koro Üyelerinin Takım Algısı Toplam Puanı	18-25 yaş arası	65	106.92	10.03	Gruplar arası	357.279	2	178.640		
	26-40 yaş arası	49	110.10	7.44	Gruplar içi	10960.994	147	74.565	2.396	.095
	41 yaş ve üstü	36	109.94	7.27	Toplam	11318.273	149			
Takım Ruhu Puanı	18-25 yaş arası	65	34.96	3.98	Gruplar arası	6.907	2	3.454		
	26-40 yaş arası	49	35.32	3.67	Gruplar içi	2205.686	147	15.005	.230	.795
	41 yaş ve üstü	36	35.47	3.93	Toplam	2212.593	149			
Koro ve Şef İlişkisi	18-25 yaş arası	65	29.81	4.45	Gruplar arası	20.850	2	10.425	.506	.604

Puanı	26-40 yaş arası	49	29.71	4.68	Gruplar içi	3026.090	147	20.586		
	41 yaş ve üstü	36	30.63	4.47	Toplam	3046.940	149			
Olumsuz Duygular Puanı	18-25 yaş arası	65	15.29	4.72	Gruplar arası	42.091	2	21.046		
	26-40 yaş arası	49	14.81	4.72	Gruplar içi	3608.682	147	24.549	.857	.426
	41 yaş ve üstü	36	13.94	5.62	Toplam	3650.773	149			
Sorumluluk ve Çaba Puanı	18-25 yaş arası	65	12.86	2.29	Gruplar arası	7.751	2	3.876		
	26-40 yaş arası	49	13.38	2.49	Gruplar içi	854.942	147	5.816	.666	.515
	41 yaş ve üstü	36	13.11	2.49	Toplam	862.693	149			
Duygusal Destek ve İşbirliği Puanı	18-25 yaş arası	65	12.76	2.42	Gruplar arası	1.496	2	.748		
	26-40 yaş arası	49	12.57	2.58	Gruplar içi	935.177	147	6.362	.118	.889
	41 yaş ve üstü	36	12.80	2.61	Toplam	936.673	149			

Tablo 5'te görüldüğü gibi, koro üyelerinin takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanlarının koro performans deneyimi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi sonucunda, koro üyelerinin takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanları arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ile alt ölçek puanlarının koro deneyimine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Koro Takım Algısı Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Koro Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

	Koro Deneyimi	n	x	ss	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	**Post-Hoc
Koro Üyelerinin Takım Algısı Toplam Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	104.50	8.78	Gruplar arası	1714.113	3	571.371			
	4-6 yıl arası (b)	41	109.14	8.74	Gruplar içi	9604.160	146	65.782	8.686	.000*	d > a d > b d > c
	7-10 yıl arası(c)	35	108.62	8.12	Toplam	11318.273	149				b > a c > a
	11 yıl ve üstü(d)	30	114.26	5.81							
Takım Ruhü Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	31.59	3.51	Gruplar arası	988.004	3	329.335			b > a c > a
	4-6 yıl arası (b)	41	35.48	3.34	Gruplar içi	1224.590	146	8.388	39.264	.000*	c > b d > a d > b d > c
	7-10 yıl arası(c)	35	36.48	2.44	Toplam	2212.593	149				
	11 yıl ve üstü(d)	30	38.63	1.24							
Koro ve Şef İlişkisi Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	25.36	4.14	Gruplar arası	1701.832	3	567.277			b > a c > a
	4-6 yıl arası (b)	41	29.70	3.27	Gruplar içi	1345.108	146	9.213	61.573	.000*	d > a c > b

	7-10 yıl arası(c)	35	32.42	1.70	Toplam	3046.940	149			d>b d>c	
	11 yıl ve üstü(d)	30	34.26	1.65							
Olumsuz Duygular Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	18.93	5.19	Gruplar arası	1507.113	3	502.371		b>a	
	4-6 yıl arası (b)	41	15.63	3.26	Gruplar içi	2143.660	146	14.683	34.215	.000*	c>a d>a c>b
	7-10 yıl arası(c)	35	12.05	2.99	Toplam	3650.773	149			d>b d>c	
	11 yıl ve üstü(d)	30	10.86	2.95							
Sorumluluk ve Çaba Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	10.54	2.02	Gruplar arası	501.456	3	167.152		b>a	
	4-6 yıl arası (b)	41	13.02	1.75	Gruplar içi	361.237	146	2.474	67.557	.000*	c>a d>a c>b
	7-10 yıl arası(c)	35	14.45	1.01	Toplam	862.693	149			d>b d>c	
	11 yıl ve üstü(d)	30	15.33	.95							
Duygusal Destek ve İşbirliği Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	10.13	2.28	Gruplar arası	461.244	3	153.748		b>a	
	4-6 yıl arası (b)	41	13.07	1.92	Gruplar içi	475.429	146	3.256	47.215	.000*	c>a d>a c>b
	7-10 yıl arası(c)	35	13.80	1.38	Toplam	936.673	149			d>b d>c	
	11 yıl ve üstü(d)	30	14.73	1.11							

*p<.01 ** Games-Howell

Tablo 6’da görüldüğü gibi koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanlarının koro deneyimi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, koro üyelerinin koro deneyimi değişkenine göre Koro Takım Algısı toplam puanları, Takım Ruhu alt ölçeği puanı, Koro ve Şef İlişkisi alt ölçeği puanı, Olumsuz Duygular alt ölçeği puanı, Sorumluluk ve Çaba alt ölçeği puanı ve Duygusal Destek ve İşbirliği alt ölçeği puanı ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu analizden sonra, anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını saptamak amacıyla, tamamlayıcı post hoc analizleri yapılmıştır. Kullanılacak post hoc çoklu karşılaştırma tekniğine karar vermek amacıyla grup dağılımlarının homojen olup olmadığı Levene testi ile sınanmış, dağılımın homojen olmadığı saptanmıştır. Dağılımın homojen olmadığı durumlarda tercih edilen Games-Howell tekniği ile analize devam edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, koro üyelerinin koro deneyimi arttıkça, koro içerisinde yer alan görevlerde senkronize oldukları, koro şefleri ile iyi iletişim becerilerine sahip oldukları, olumsuz duygu durumlarını daha az yaşadıkları, görev ve sorumluluklarını birlikte hareket ederek yaptıkları söylenebilir.

Koro üyelerinin duygusal zeka puanları ve alt ölçek puanlarına ilişkin tanımlayıcı değerleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur

Tablo 7. Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Puanları ve Alt Ölçek Puanlarına İlişkin Tanımlayıcı Değerleri

Duygusal Zeka Genel Ölçek ve Alt Ölçek Puanları	n	En az	En çok	x	ss
Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Toplam Puanları		46	100	76.48	10.64
Duygusal Tanıma Alt Ölçeği Toplam Puanları	150	11	30	23.04	3.90
Duygusal Kolaylaştırma Alt Ölçeği Toplam Puanları		14	30	22.89	3.52
Duygusal Düzenleme Alt Ölçeği Toplam Puanları		14	40	30.54	5.04

Tablo 7’de görüldüğü gibi, Duygusal Zeka Ölçeği’nden aldıkları en yüksek puan 100, en düşük puan ise 46’dır. Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puan ortalamaları 76.48 ’dir. Koro üyelerinin genel ölçek puan ortalamaları iyi düzeyde duygusal zekaya sahip olduklarını ortaya koymaktadır. Koro üyelerinin üç alt ölçekten aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde, Duygusal Tanıma, Duygusal Kolaylaştırma ve Duygusal Düzenleme alt ölçeklerinin iyi düzeyde bir duygusal zeka ifade ettiğini söylemek mümkündür.

Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ile alt ölçek puanlarının cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Duygusal Zeka Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	n	x	ss	sd	t	p
Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Ölçeği Toplam Puanı	Kadın	76	78.71	10.05	148	-2.652	.009**
	Erkek	74	74.18	10.82			
Duygusal Tanıma Puanı	Kadın	76	23.46	3.50	148	-1.341	.182
	Erkek	74	22.60	4.25			
Duygusal Kolaylaştırma Puanı	Kadın	76	23.84	3.64	148	-3.465	.001**
	Erkek	74	21.91	3.13			
Duygusal Düzenleme Puanı	Kadın	76	31.40	5.08	148	-2.144	.034*
	Erkek	74	29.66	4.87			

*p<.05, **p<.01

Tablo 8’de görüldüğü gibi, koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda, koro üyelerinin Duygusal Tanıma puanları arasında cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Duygusal Zeka toplam puanları, Duygusal Kolaylaştırma, Duygusal Düzenleme alt ölçeklerinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, kadın koro üyelerinin erkek koro üyelerine göre duyguları daha iyi algıladığı, daha iyi ilişkiler geliştirebildiği ve duygusal tepkilerini daha iyi düzenlediği söylenebilir.

Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ile alt ölçek puanlarının koro performans deneyimine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan ilişkisiz grup t testi sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. Duygusal Zeka Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Koro Performans Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan İlişkisiz Grup T Testi Sonuçları

	Koro Performans Deneyimi	n	x	ss	sd	t	P
Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Ölçeği Toplam Puanı	Evet	124	78.23	9.26	148	4.707	.000*
	Hayır	26	68.11	12.87			
Duygusal Tanıma Puanı	Evet	124	23.63	3.39		4.331	.000*
	Hayır	26	20.19	4.87			
Duygusal Kolaylaştırma Puanı	Evet	124	23.35	3.30		3.646	.000*
	Hayır	26	20.69	3.74			
Duygusal Düzenleme Puanı	Evet	124	31.24	4.64		3.853	.000*
	Hayır	26	27.23	5.64			

*p<.01

Tablo 9’da görüldüğü gibi, koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve alt ölçek puanlarının koro performans deneyimi değişkenine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan ilişkisiz grup t testi sonucunda, koro üyelerinin Duygusal Zeka toplam puanları, Duygusal Tanıma alt ölçek puanları, Duygusal Kolaylaştırma alt ölçek puanları ve Duygusal Düzenleme alt ölçek puanlarının koro performans deneyimine sahip olan koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur.

Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ile alt ölçek puanlarının yaşa göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. Duygusal Zeka Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) sonuçları

	Yaş aralığı	n	x	ss	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	P	**Post-Hoc
Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Ölçeği Toplam Puanı	18-25 yaş arası(a)	65	74.06	11.79	Gruplar arası	698.992	2	349.496	3.172	.045*	c>a
	26-40 yaş arası(b)	49	77.83	9.81	Gruplar içi	16198.448	147	110.194			
	41 yaş ve üstü(c)	36	79.00	8.73	Toplam	16897.440	149				
Duygusal Tanıma Puanı	18-25 yaş arası(a)	65	22.33	4.22	Gruplar arası	92.227	2	46.113	3.116	.047*	c>a
	26-40 yaş arası(b)	49	23.02	3.73	Gruplar içi	2175.533	147	14.800			
	41 yaş ve üstü(c)	36	24.33	3.22	Toplam	2267.760	149				
Duygusal Kolaylaştırma Puanı	18-25 yaş arası(a)	65	22.52	3.55	Gruplar arası	15.813	2	7.907	.634	.532	
	26-40 yaş arası(b)	49	23.20	3.65	Gruplar içi	1832.480	147	12.466			
	41 yaş ve üstü(c)	36	23.13	3.31	Toplam	1848.293	149				
Duygusal Düzenleme Puanı	18-25 yaş arası(a)	65	29.20	5.92	Gruplar arası	208.168	2	104.084	.4268	.016*	c>a b>a
	26-40 yaş arası(b)	49	31.61	4.24	Gruplar içi	3585.005	147	24.388			
	41 yaş ve üstü(c)	36	31.52	3.67	Toplam	3793.173	149				

*p<.05 **LSD

Tablo 10’da görüldüğü gibi koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve alt ölçek puanlarının yaş değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, koro üyelerinin Duygusal Kolaylaştırma alt ölçeği puanı arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Koro üyelerinin Duygusal zeka toplam puanları, Duygusal Tanıma alt ölçeği puanı ve Duygusal Düzenleme alt ölçeği puanı ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu analizden sonra, anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını saptamak amacıyla, tamamlayıcı post hoc analizleri yapılmıştır. Kullanılacak post hoc çoklu karşılaştırma tekniğine karar vermek amacıyla grup dağılımlarının homojen olup olmadığı Levene testi ile sınanmış, dağılımın homojen olduğu saptanmıştır. Dağılımın homojen olduğu durumlarda tercih edilen LSD tekniği ile analize devam edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, 41 yaş ve üstü olan koro üyelerinin 18 -25 yaş arasında olan koro üyelerine göre duygusal zeka düzeylerinin daha yüksek olduğu, koroda yer alan diğer üyelerin duygularını daha iyi sezdiği ve kendi duygularını daha iyi kontrol edebildiği söylenebilir.

Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ile alt ölçek puanlarının koro deneyimine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Duygusal Zeka Ölçeği ve Alt Ölçek Puanlarının Koro Deneyimi Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemek Üzere Yapılan Tek Yönlü Varyans Analizi (Anova) Sonuçları

	Koro deneyimi	n	x	Ss	Varyans kaynağı	Kareler toplamı	sd	Kareler ortalaması	F	p	**Post-Hoc
Koro Üyelerinin Duygusal Zeka Ölçeği Toplam Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	67.63	11.42	Gruplar arası	5396.805	3	1798.935			b>a
	4-6 yıl arası (b)	41	77.51	6.96	Gruplar içi	11500.635	146	78.771	22.837	.000*	c>a
	7-10 yıl arası(c)	35	80.91	7.73	Toplam	16897.440	149				d>a
	11 yıl ve üstü(d)	30	82.86	8.11							d>b
Duygusal Tanıma Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	20.47	4.38	Gruplar arası	518.706	3	172.902			b>a
	4-6 yıl arası (b)	41	23.19	3.00	Gruplar içi	1749.054	146	11.980	14.433	.000*	c>a
	7-10 yıl arası(c)	35	23.82	3.21	Toplam	2267.760	149				d>b
	11 yıl ve üstü(d)	30	25.66	2.70							d>c
Duygusal Kolaylaştırma Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	19.86	3.10	Gruplar arası	643.312	3	214.437			b>a
	4-6 yıl arası (b)	41	23.12	2.42	Gruplar içi	1204.982	146	8.253	25.982	.000*	c>a
	7-10 yıl arası(c)	35	24.68	2.76	Toplam	1848.293	149				d>a
	11 yıl ve üstü(d)	30	24.93	3.19							c>b
Duygusal Düzenleme Puanı	1-3 yıl arası(a)	44	27.29	5.60	Gruplar arası	691.309	3	230.436			b>a
	4-6 yıl arası (b)	41	31.19	4.21	Gruplar içi	3101.865	146	21.246	10.846	.000*	c>a
	7-10 yıl arası(c)	35	32.40	3.88	Toplam	3793.173	149				d>a
	11 yıl ve üstü(d)	30	32.26	4.26							

*p<.01 **LSD

Tablo 11’de görüldüğü gibi koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve alt ölçek puanlarının koro deneyimi değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda, koro üyelerinin koro deneyimi değişkenine göre duygusal zeka toplam puanları, Duygusal Tanıma alt ölçeği puanı, Duygusal

Kolaylaştırma alt ölçeği puanı ve Duygusal Düzenleme alt ölçeği puanı ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Bu analizden sonra, anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını saptamak amacıyla, tamamlayıcı post hoc analizleri yapılmıştır. Kullanılacak post hoc çoklu karşılaştırma tekniğine karar vermek amacıyla grup dağılımlarının homojen olup olmadığı Levene testi ile sınanmış, dağılımın homojen olduğu saptanmıştır. Dağılımın homojen olduğu durumlarda tercih edilen LSD tekniği ile analize devam edilmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda, koro üyelerinin koro deneyimi arttıkça, koro üyeleri ile olan duygusal durumlarını daha iyi anlamlandırdığı, duygusal süreçlerle ilgili pozitif düşünmeye odaklandığı ve koro içerisinde yer alan hedeflere uyum sağlayabildiği söylenebilir.

Koro üyelerinin koro takım algısı puanları, duygusal zeka puanları ve alt ölçek puanlarının arasındaki ilişkinin belirlenmesi için yapılan Pearson Korelasyon Analizi sonuçları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Koro Üyelerinin Koro Takım Algıları ile Duygusal Zeka Puanları Arasındaki İlişkinin Saptanmasına Yönelik Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

Ölçek	Boyut	Duygusal zeka ölçeği ve alt boyutları				
		Duygusal Tanıma	Duygusal Kolaylaştırma	Duygusal Düzenleme	Duygusal Zeka Toplam Puan	
Koro Takım Algısı Ölçeği ve Alt Boyutları	Takım Ruhü	r	.441**	.462**	.367**	.488**
		p	.000	.000	.000	.000
	Koro Şef İlişkisi	r	.487**	.474**	.416**	.532**
		p	.000	.000	.000	.000
	Olumsuz Duygu	r	-.362**	-.394**	-.321**	-.415**
		p	.000	.000	.000	.000
	Sorumluluk ve Çaba	r	.388**	.533**	.482**	.521**
		p	.000	.000	.000	.000
	Duygusal Destek ve İşbirliği	r	.450**	.451**	.396**	.501**
		p	.000	.000	.000	.000
	Koro Takım Algısı Toplam Puan	r	.297**	.326**	.343**	.379**
		p	.000	.000	.000	.000

** p<.01

Tablo 12’ye göre koro üyelerinin Koro Takım Algıları ile Duygusal Zeka Düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki; Koro Takım Algısı ölçeği alt boyutlarından Takım Ruhü, Koro Şef İlişkisi, Sorumluluk ve Çaba, Duygusal Destek ve İşbirliği ile Duygusal Zeka ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki; Koro Takım Algısı ölçeği Olumsuz Duygu alt boyutu ile Duygusal Zeka ölçeği alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre koro üyelerinin duygusal zeka düzeyleri yükseldikçe koro takım algılarının arttığı, koro içerisinde kendilerini daha iyi ifade ettikleri, olumsuz duygu ve düşüncelerinin azaldığı ve işbirliği içerisinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, koro üyelerinin koro takım algıları ve duygusal zeka düzeyleri arasındaki ilişki ile bu iki değişken cinsiyet, yaş, mezun olunan okul türü ve sahip olunan koro deneyimi değişkenleri açısından ele alınmış, elde edilen sonuçlar tartışılmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda koro üyelerinin koro takım algıları puan ortalamalarının iyi düzeyde olduğu, takım ruhu alt ölçek puanlarının yüksek düzeyde, koro ve şef ilişkisi alt ölçek puanlarının iyi düzeyde, olumsuz duygular alt ölçek puanlarının orta düzeyde, sorumluluk ve çaba alt ölçek puanlarının yüksek düzeyde, duygusal destek ve iş birliği alt ölçek puanlarının iyi düzeyde olduğu görülmektedir. Koro üyelerinin koro takım algılarını belirlemek üzere yapılan çalışmalarda da koro takım algılarının ve alt ölçek puan ortalamalarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Piji Küçük 2020; Piji Küçük ve Halvaşi 2019). Müzik alanı dışında diğer alanlarda da takım algısı ile ilgili yapılmış çeşitli konulara ilişkin araştırmalar bulunmaktadır. Atılgan ve diğerleri (2010) tarafından yapılan araştırmada ilköğretim okul yöneticilerinin yüksek takım algısına sahip olduğu; Taş ve Radmard (2018) tarafından yapılan araştırmada ilkokul ve ortaokulda görev yapan yöneticilerinin takım algılarının iyi düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu düşünceler çerçevesinde, araştırma sonuçları, eldeki çalışmanın bulgularıyla paralellik göstermektedir. Bu bağlamda koro üyelerinin koro takım algılarının iyi düzeyde olması, ortak bir hedefe ulaşmada sorumluluk bilincinde olduklarını, birliktelik duygusunu hissettiklerini, koro şefi ile etkileşim içinde olduklarını, birbirlerine duygusal destek verdiklerini göstermektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, koro üyelerinin koro takım algısı puanları ve olumsuz duygular alt ölçeği puanları cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark göstermemiştir. Takım ruhu, koro ve şef ilişkisi, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği alt ölçeklerinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, kadın koro üyelerinin, erkek koro üyelerine göre genel olarak daha yüksek takım algısına sahip oldukları söylenebilir. Piji Küçük ve Halvaşi (2019) tarafından koro üyelerinin takım algısı üzerine yapılan çalışmada, koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ve koro ve şef ilişkisi, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği alt ölçeklerinin puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğu, takım ruhu alt ölçeğine göre anlamlı fark oluşturmadığı sonucu bulunmuştur. Bakan (2022) tarafından farklı kademelerde görev yapan öğretmenlerin okul iklimleri ve takım algıları arasındaki ilişki üzerine yapılan çalışmada, cinsiyet değişkenine göre takım ruhu alt ölçeği puanlarının kadınlar lehine anlamlı farklılık gösterdiği; Deveci (2019) tarafından ortaokul öğrencilerinin takım çalışması eğilimlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular Piji Küçük ve Halvaşi (2019), Bakan (2022) ve Deveci (2019)'nin sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlara göre, kadın koro üyelerinin, erkek koro üyelerine göre koroda takım olma bilincini daha fazla taşıdıkları söylenebilir.

Koro üyelerinin koro performans deneyimi değişkenine göre takım ruhu, koro ve şef ilişkisi, olumsuz duygular, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği alt ölçek puanları, koro performans deneyimine sahip koro üyelerinin lehine anlamlı farklılık oluşturmuştur. Koro performans deneyimi değişkenine göre, koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Literatürde koro performans deneyimi ile ilgili bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda, koro performans deneyimine sahip

olan koro üyelerinin, koro performans deneyimine sahip olmayan koro üyelerine göre konser öncesinde, konser sırasında ve sonrasında toplu söyleme ve çalışma disiplinini daha fazla sağladıkları, heyecan, korku, stres gibi duyguları kontrol altına alabildikleri söylenebilir.

Çalışmada, koro üyelerinin koro takım algısı toplam puanları ve alt ölçek puanları arasında yaş değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Piji Küçük ve Halvaşi (2019) tarafından koro üyelerinin takım algısı üzerine yapılan çalışmada yaş değişkenine göre takım algısı toplam puanı, Sorumluluk ve Çaba alt ölçeği puanı ve Duygusal Destek ve İşbirliği alt ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmuştur. Elde edilen bulgular Piji Küçük ve Halvaşi (2019)'nin sonuçlarıyla çelişmektedir. Bu bağlamda iki araştırmada yaş gruplarının farklı aralıklarda alınması sebebiyle bu çelişkinin normal olduğu kabul edilebilir. Bu düşünceler çerçevesinde koro üyelerinin yaş aralıkları değiştikçe koro takım algısı puanlarının da değişeceği söylenebilir.

Araştırma sonuçları, koro üyelerinin koro deneyimi arttıkça koro takım algısı toplam puanlarının ve takım ruhu, koro ve şef ilişkisi, olumsuz duygular, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği alt ölçek puanlarının da arttığını göstermiştir. Piji Küçük ve Halvaşi (2019) tarafından koro üyelerinin takım algısı üzerine yapılan çalışmada, koro deneyimi değişkenine göre anlamlı fark bulunmamıştır. Ayanoğlu ve Hamedoğlu (2013) tarafından yapılan araştırmada buldukları okulda daha uzun süre görev yapan öğretmenlerin daha yüksek bir takım algısı olduğu tespit edilmiştir. Demirtaş (2005) tarafından okul çalışanlarının takım algısı üzerine yapılan çalışmada, 21 ve üzeri yıllık kıdeme sahip yöneticilerin takım algılarının 11-15 yıllık kıdeme sahip ilköğretim okulu yöneticileri lehine anlamlı fark bulmuştur. Elde edilen bulgular Piji Küçük ve Halvaşi (2019)'nin araştırmasıyla çelişmekte, Ayanoğlu ve Hamedoğlu (2013) ve Demirtaş (2005)'in sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu bağlamda koro üyelerinin korodaki yaşantılarının artmasına bağlı olarak koro performans hedeflerini gerçekleştirdikleri ve kendilerini koronun bir üyesi, diğer bir ifadeyle takımın bir parçası olarak gördükleri söylenebilir.

Koro üyelerinin duygusal zeka toplam puan ortalamalarının iyi düzeyde olduğu görülmektedir. Koro üyelerinin üç alt ölçekten aldıkları puan ortalamaları incelendiğinde de duygusal tanıma, duygusal kolaylaştırma ve duygusal düzenleme ölçeklerindeki puan ortalamalarının iyi düzeyde olduğu görülmektedir. Mermer ve Can (2020) tarafından yapılan araştırmada müzik öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeylerinin orta düzeyde olduğu, Küçükosmanoğlu (2015) tarafından yapılan araştırmada bireysel çalgısı gitar olan öğrencilerin duygusal zeka düzeylerinin ve alt ölçek puan ortalamalarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Canpolat (2021), öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu; Aslan (2019) öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeylerinin iyi düzeyde olduğu sonucuna ulaşmıştır. Elde edilen bulgular Canpolat (2021), Mermer ve Can (2020) ve Küçükosmanoğlu (2015)'nin sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Bu düşünceler çerçevesinde koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanlarının ve alt boyutlarının iyi düzeyde olmasının, diğer koro üyelerine ve koro şefine odaklanmalarını, koro ile ilgili olumlu duygular içinde olmalarını sağlayabileceği söylenebilir.

Elde edilen sonuçlar, koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanlarının ve duygusal kolaylaştırma, duygusal düzenleme alt ölçek puanlarının cinsiyet değişkenine göre kadın koro üyeleri lehine anlamlı farklılık oluşturduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda, kadın koro üyelerinin erkek koro üyelerine göre duygularını daha iyi kontrol edebildiği, iyi ilişkiler

kurabildiği ve olumlu ya da olumsuz duygusal tepkilerini iyi düzenlediği söylenebilir. Mermer ve Can (2020) tarafından yapılan araştırmada müzik öğretmeni adaylarının duyguların değerlendirilmesi alt ölçeğinin kadınlar lehine anlamlı fark gösterdiği; Küçükosmanoğlu (2015) tarafından yapılan araştırmada bireysel çalgısı gitar olan öğrencilerin duygusal zeka düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı fark göstermediği; Gürşen Otacıoğlu (2009) tarafından yapılan araştırmada müzik öğretmeni adaylarının duygusal zeka düzeylerinin kadınlar lehine anlamlı fark gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular Küçükosmanoğlu (2015)'nin araştırmasıyla çelişmekte, Mermer ve Can (2020) ve Gürşen Otacıoğlu (2009)'nin araştırma sonuçlarını desteklemektedir.

Araştırmada, koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve alt ölçek puanlarının daha fazla koro performans deneyimine sahip olan koro üyelerinin lehine anlamlı farklılık oluşturduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda, koro performans deneyimi arttıkça, koro üyelerinin, koro içerisinde yer alan diğer üyelerin davranışlarını sezdiği, konser performansı öncesi veya konser esnasında kendisinin ve diğer üyelerin duygularını daha fazla hissedebildiği, sahnede yaşanacak olumsuzluklara karşı problem çözümleri geliştirebildiği düşünülebilir.

Araştırma sonuçlarına göre, koro üyelerinin duygusal zeka toplam puanları ve duygusal tanıma, duygusal düzenleme alt ölçek puanları yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermiştir. Buna göre 41 yaş ve üstü olan koro üyelerinin 18 -25 yaş arasında olan koro üyelerine göre duygusal zeka toplam puanlarının ve duygusal tanıma, duygusal düzenleme alt ölçek puanlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Mermer ve Can (2020) tarafından yapılan araştırmada yaşı 20 ve üstünde olan müzik öğretmeni adaylarının, yaşı 19 ve altında olan müzik öğretmeni adaylarından daha yüksek duygusal zekaya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aydın (2017) tarafından yapılan araştırmada konservatuarın ortaokul bölümünde öğrenim gören 11 yaşındaki öğrenciler lehine anlamlı farklılık bulmuştur. Elde edilen bulgular Mermer ve Can (2020) ve Aydın (2017)'nin araştırmasıyla paralellik göstermektedir. Bu bağlamda koro üyelerinin yaş aldıkça duygularını daha iyi kontrol ederek koro performanslarını sergiledikleri, koroda yer alan diğer üyelerle koro eserini seslendirirken ortak duygular içerisinde bir bütün olabildikleri söylenebilir.

Uzun yıllar boyunca bir koronun üyesi olan katılımcıların duygusal zeka toplam puanları ve duygusal tanıma, duygusal kolaylaştırma, duygusal düzenleme alt ölçek puanları, daha az sürece koro üyesi olan katılımcılara göre yüksek bulunmuştur. Bu bağlamda koro üyelerinin koro yaşantıları arttıkça, müziksel iletişimlerini güçlendirdikleri, olumsuz duyguları koro performansı sırasında azaltabildikleri ve koro içerisinde yer alan hedeflere daha fazla uyum sağlayabildikleri söylenebilir.

Araştırma sonuçları, koro üyelerinin koro takım algıları ile duygusal zeka düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki; koro takım algısı ölçeği alt boyutlarından takım ruhu, koro şef ilişkisi, sorumluluk ve çaba, duygusal destek ve işbirliği ile duygusal zeka ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki; koro takım algısı ölçeği olumsuz duygu alt boyutu ile duygusal zeka ölçeği alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu göstermiştir. Buna göre koro üyelerinin duygusal zeka düzeyleri yükseldikçe koro takım algılarının arttığı, koro içerisinde kendilerini daha iyi ifade ettikleri, olumsuz duygu ve düşüncelerinin azaldığı, işbirliği içerisinde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmanın literatürde duygusal zeka ve koro takım algısı ilişkisini ortaya koyan ilk çalışma olmasına karşın, duygusal zeka ve takım algısının ilişkisini

ortaya koyan araştırmalar mevcuttur. Gujral ve Ahuja (2011) tarafından yapılan araştırmada duygusal zekanın takım performansını geliştirmede önemli olduğu, takım çalışmasının performansı arttırdığı ve duygusal zeka ile takım çalışması arasında pozitif bir ilişki saptamıştır. Korolarda şarkı söyleyen ya da müzik gruplarında çalan ergenlerle bunları yapmayan ergenlerin sosyo-duygusal profillerini karşılaştırıldığı araştırmada, koro, bando gibi bir müzik topluluğuna ait olmanın sosyo-duygusal yeterliliklerin gelişimi, duygusal farkındalık, duygu düzenleme, özerklik ve sosyal yeterlilikler gibi birçok becerinin gelişimi ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Ros-Morente, Oriola-Requena, Gustems-Canicer ve Filella Guiu 2019). Deveci (2015) tarafından yapılan araştırmada, üniversite birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zekaları ile takım çalışması memnuniyet düzeyleri arasında olumlu yönde yüksek düzeyde bir ilişki olduğu, yüksek duygusal zekaya sahip öğrencilerin yüksek takım çalışması memnuniyetine sahip olduğu saptanmıştır. Acaray, Günsel ve Yaşar (2019)'ın yaptığı araştırmada en az bir takım çalışmasına katılmış kamu kuruluşlarında görev yapan yönetici ve uzmanların duygusal zekâ ile takım rolleri arasında pozitif ve anlamlı ilişki olduğu bulunmuştur. Bu bağlamda koro üyelerinin koro takım algıları ile duygusal zeka düzeyleri arasında anlamlı düzeyde bir ilişki olmasının, koroda yer alan şef ve üyelerin, koro başarısı adına bir arada uyumlu çalışmasını, olumsuzluklara karşı çözüm yolları üretmelerini, bireysel farklılıklara saygı göstermelerini, müziği ortak bir hedefe yönelerek hissetmelerini, sadece koro içerisindeki şarkının duygularını değil aynı zamanda koro üyelerinin duygularını tanıyıp anlamlandırmalarını ifade ettiği söylenebilir.

Araştırmada elde edilen sonuçlar, koro üyelerinin cinsiyet, koro performans deneyimi, yaş ve koro deneyimi yükseldikçe koro takım algıları ve duygusal zeka düzeylerinin de yükseldiğini göstermiştir. Bundan sonraki araştırmalarda daha geniş bir örneklem grubu üzerinde koro üyelerinin koro takım algılarını ve duygusal zeka düzeylerini yükseltmeye yönelik çalışmalar yapılması önerilebilir. Yapılacak çalışmalarda koro takım algısının, çocuk korosu, yetişkin korosu ya da profesyonel koro gibi farklı nitelikteki korolar, koro büyüklüğü, koro çalışma saati sıklığı vb. farklı değişkenler üzerinde yaratacağı farklılıklar incelenebilir. Bu araştırmanın sınırlılığı olan koro takım algısı ile duygusal zeka değişkenleri dışında, koro üyelerinin takım algıları ile özyeterlik, öz düzenleme, motivasyon, performans kaygısı, demokratik tutum, eleştirel düşünme, öğrenme stilleri değişkenleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesine yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Acaray, A., Günsel, A., ve Yaşar, S. (2019). Duygusal Zekâ ile takım rolleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ege Academic Review*, 19(2), 189-203. <https://doi.org/10.21121/eab.512070>.
- Alpuğan, N. N. (2010). *Koro müziğinde dil, kullanımı ve önemi*. (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Apaydın, M. (2006, Ekim). Çocuk ve gençlik korolarının, toplumun kültürel gelişimindeki yeri ve önemi. 2. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu*, Ankara. https://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/M-Apaydin_2.html.
- Aslan, M. (2019). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile problem çözme yaklaşımları arasındaki ilişki. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 27(6), 2481-2492. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.3357>.
- Atılğan, H., Demirtaş, H., Aksu, M. B., ve Silman, F. (2010). İlköğretim okul yöneticilerine yönelik takım algısı ölçeği geliştirme çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 11(2), 20-44.
- Aydın, B. (2017). *Konservatuvarda ortaokul ve lise düzeyinde öğrenim gören müzik öğrencilerinin müzik performans kaygı düzeyleri ile duygusal zekâ düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Bakan, T. (2022). *Öğretmenlerin okul iklimi ve takımı algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Baltaş, A. (2004). *Değer katan ekip çalışması*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Bayram, N. (2004). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Büyükoztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (27. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cantiller, D. (2020). *5 Lessons about Team from Choir*. <https://dancanthinks.medium.com/5-lessons-about-team-from-choir-8141a60f70bf>
- Cherry, K. (2022). *5 key emotional intelligence skills* <https://www.verywellmind.com/components-of-emotional-intelligence-2795438>
- Cooper, R. K., ve Sawaf A. (2000). *Liderlikte duygusal zeka yönetimde ve organizasyonda duygusal zeka (EQ)*. (2. Baskı). İstanbul: Sistem Yayınevi.
- Çalık, A. (2021). *Duygusal zeka ve örgütsel çatışma yöntemi* (1. Baskı). Ankara: Gazi kitabevi.
- Çevik, S. (2019). *Koro eğitimi ve yönetimi* (3. Baskı). Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Demirtaş, H. (2005). Okul çalışanlarının takım algısı (Malatya örneği). *Ege Eğitim Dergisi*, 6(1), 39-59.
- Deveci, İ. (2019). Ortaokul öğrencilerinin takım çalışması ve karar verme eğilimlerinin incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47, 311-330. <https://doi.org/10.9779/pauefd.525059>.

- Deveci, T. (2015). Birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zekâsı ve ekip çalışması memnuniyet düzeyleri. Cinsiyet ve uyruk açısından karşılaştırmalı bir çalışma. *Yükseköğretim Dergisi*, 5(1), 35-43.
- Durrant, C. (2003). *Choral conducting: Philosophy and practice*. London: Routledge.
- Goleman, D. (2011). *Duygusal zeka neden IQ dan daha önemlidir?* (34. Baskı). İstanbul: Varlık Yayınları.
- Gökçe, M. (2010). *Koro dizilişlerinin müziksel sonuçlara etkisi*. (Yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Gujral, H. K., ve Ahuja, J. (2011). Impact of emotional intelligence on teamwork—a comparative study of self managed and cross functional teams. *International Journal of Multidisciplinary Research*, 1(6), 178-185.
- Gürşen Otacıoğlu, S. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının duygusal zeka ile akademik ve çalgı başarı düzeyleri arasındaki ilişki. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 85-96.
- Jansson, D. (2018). *Leading musically*. New York: Routledge.
- Kaplan, A. (2005). *Kültürel müzikoloji*. İstanbul: Bağlam Yayınları.
- Kapse, S. (t.y). *Emotional intelligence and teamwork*. https://www.academia.edu/32482948/EMOTIONAL_INTELLIGENCE_AND_TEAMWORK
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi-kavramlar-ilkeler-teknikler* (16. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Katzenbach, J. R., ve Smith, D. K. (1998). *Takımların bilgeliği yüksek organizasyonlu takımlar yaratmak*. İstanbul: Epsilon Yayınevi.
- Kayıhan, Ş. N., ve Arslan, S. (2016). Emotional intelligence scale: A study of scale adaptation. *FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 7, 137-145.
- Küçükosmanoğlu, H. O. (2015). Müzik eğitimi a.b.d. klasik gitar öğrencilerinin duygusal zeka düzeylerinin bireysel çalgı (klasik gitar) dersi başarılarına etkisi. *Uluslararası Hakemli Müzik Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 13-24.
- Laforet, C. (2010). *Singing in a choir: A training ground for teamwork*. <https://claforet.wordpress.com/2010/09/18/singing-in-a-choir-a-training-ground-for-teamwork/>
- Maginn, M. (2004). *Making teams work: 24 lessons for working together successfully*. The McGraw-Hill Professional Education Series.
- Mermer, O., ve Can, A. A. (2020). Müzik öğretmeni adaylarının duygusal zekâ ve eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(45), 674-690. <https://doi.org/10.32547/ataunigsed.777656>.
- Misra, S., Biswal, S., ve Samantaray, A. (2018). Emotional intelligence: A new edge of enhancing teamwork. *International Journal of Management Studies*, 3(7), 1.

- Oral, B. ve Çoban, A. (2020). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Ozkaral, T. C., & Ustu, H. (2019). Examination of the relationship between teacher candidates' emotional intelligence and communication skills. *Journal of Education and Learning*, 8(5), 232-240.
- Özkalp, E. ve Kirel, Ç. (2021). *Örgütsel davranış* (9. Baskı) Bursa: Ekin Yayınevi.
- Piji Küçük, D. (2020). Development of the choir team perception scale. *Educational Research and Reviews*, 15(8), 438-453. <https://doi.org/10.5897/ERR2020.3961>
- Piji Küçük, D. ve Halvaşı, B. (2019). Team perceptions of choir member. *Journal of Education and Training Studies*, 7(3), 241-250.
- Qvick, E. R. (2014). *Belbin's Team role theory applied to musicgroups* (MS Dissertation). Félagsvísindasvið, Haskoli islands.
- Ros-Morente, A., Oriola-Requena, S., Gustems-Carnicer, J. ve Filella Guiu, G. (2019). Beyond music: Emotional skills and its development in young adults in choirs and bands. *International Journal of Music Education*, 37(4), 536-546.
- Scheidhauer, L. (2020). *3 essentials for teambuilding lessons i learned from the choir*. <https://www.linkedin.com/pulse/3-essentials-teambuilding-lessons-i-learned-from-laura-scheidhauer/>
- Sevinç, S. (2017). The impotence of team-based learning in choir education. *Fine Arts (NWSAFA)*, 12(4), 228-234. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.4.D0203>.
- Stewart, N. A. J. ve Lonsdale, A. J. (2016). It's better together: The psychological benefits of singing in a choir. *Psychology of Music*, 44(6), 1240-1254. <https://doi.org/10.1177/0305735615624976>.
- Taş, C. (2018). *İlk ve orta okullarda görev yapan yöneticilerinin takım algısının güncellenmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Taş, C. ve Radmard, S. (2018, Ekim). *İlk ve ortaokullarda görev yapan yöneticilerin takım algısının incelenmesi*. SADAB II. Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu, Antalya.
- Tuğrul, C. (1999). Duygusal zeka. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 2(1), 12-20.
- Uçan, A. (2018). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve türkiye'deki durum*. (4. Baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Wilecik, L. (2020). *Music makes you emotionally intelligent*. <https://wp.wvu.edu/liawielick/2020/05/13/music-makes-you-emotionally-intelligent/>
- Yiğit, N. (2001, Kasım). *Müzik öğretmeninin koro eğitimi ihtiyacı ve karşılaşılan sorunlar*. 1. Ulusal Koro Eğitimi ve Yönetimi Sempozyumu, Ankara.